



RZECZPOSPOLITA POLSKA  
Rzecznik Praw Obywatelskich

RPO-593390-III/08/JG

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00  
Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Warszawa, 09/12/2008r.

**Pani**  
**Jolanta Fedak**  
**Minister Pracy**  
**i Polityki Społecznej**

### ***Szanowna Pani Minister***

Pragnę poinformować Panią Minister, że podjąłem problem związany z rozwiązaniem stosunku pracy przez pracownika na podstawie art. 23<sup>1</sup> § 4 Kp w aspekcie ewentualnego prawa do odprawy, o której mowa w art. 8 ustawy z dnia 13 marca 2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunku pracy z przyczyn niedotyczących pracowników (Dz. U. Nr 90, poz. 844 ze zm.).

Badając ten problem ustalono, że na tle regulacji zawartej w art. 23<sup>1</sup> § 4 Kp, Sąd Najwyższy w kilku orzeczeniach zaprezentował odmienne stanowiska co do prawa pracownika do odprawy, o której mowa w art. 8 ustawy z dnia 13 marca 2003 r. Przykładowo przytoczono dwa orzeczenia Sądu Najwyższego prezentujące odmienne stanowiska, tj. wyrok z dnia 25 maja 2000 r., w którym Sąd stanął na stanowisku, że fikcję prawną przyjmującą, że rozwiązanie stosunku pracy przez pracownika w trybie art. 23<sup>1</sup> § 4 Kp powoduje dla niego skutki, jakie przepisy prawa wiążą z rozwiązaniem stosunku pracy przez pracodawcę za wypowiedzeniem, należy odnosić do przyszłego zatrudnienia (I PKN 647/99, OSNP 2001/21/644). Drugie orzeczenie, to wyrok z dnia 2 lutego 2001 r., gdzie Sąd stwierdził, że rozwiązanie umowy o pracę przez pracownika na podstawie art. 23<sup>1</sup> § 4 Kp nie wyklucza nabycia prawa do odprawy pieniężnej z art. 8 powołanej wyżej ustawy (I PKN 228/00 niepubl.).

W odpowiedzi na wystąpienie, Departament Prawa Pracy MPiPS w piśmie z dnia 29 października br. (DPR-III-0712-20/MW/08), powołując się na wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 maja 2000 r., przedstawił stanowisko, w świetle którego rozwiązanie stosunku pracy przez pracownika w trybie art. 23<sup>1</sup> § 4 Kp nie powoduje skutków przewidzianych w ustawie z dnia 13 marca 2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunku pracy z przyczyn niedotyczących pracowników. Stąd też w opinii Departamentu Prawa Pracy skorzystanie przez pracownika z możliwości rozwiązania stosunku pracy w tym trybie, nie powoduje

nabycia przez pracownika prawa do odprawy pieniężnej przewidzianej w art. 8 wskazanej wyżej ustawy.

Powyższe stanowisko nie bierze jednak pod uwagę tego, że w kolejnych orzeczeniach Sąd Najwyższy prezentuje odmienny pogląd (podobnie jak w powołanym wyżej wyroku z 2 lutego 2001 r.), zgodnie z którym rozwiązanie stosunku pracy przez pracownika na podstawie art. 23<sup>1</sup> § 4 Kp nie wyklucza prawa do odprawy pieniężnej z art. 8 ustawy z dnia 13 marca 2003 r., gdy spełnione zostały przesłanki wynikające z art. 1 i 10 tej ustawy (wyrok SN z dnia 20 kwietnia 2001 r. sygn. akt I PKN 378/00 niepubl., wyrok z dnia 25 lipca 2003 r. sygn. akt I PK 347/02 niepubl.). W powołanych wyrokach Sąd nakazuje, aby badać konkretny stan faktyczny i na jego podstawie oceniać, czy przyczyna leżąca u podstaw decyzji pracownika o rozwiązaniu umowy o pracę w trybie art. 23<sup>1</sup> § 4 Kp może wynikać z przesłanek leżących po stronie pracodawcy.

W mojej opinii, podstawową przyczyną rozbieżności tak w orzecznictwie, jak i wśród autorów komentujących przepis art. 23<sup>1</sup> § 4 Kp w zakresie prawa do przedmiotowej odprawy, jest możliwość różnego rozumienia skutków, jakie przepisy prawa wiążą z rozwiązaniem stosunku pracy przez pracodawcę za wypowiedzeniem. Z tego względu istnieje potrzeba doprecyzowania art. 23<sup>1</sup> § 4 Kp poprzez ustalenie, czy takie rozwiązanie stosunku pracy należy do katalogu przesłanek leżących po stronie pracodawcy skutkujących nabyciem przez pracownika prawa do odprawy pieniężnej. Wprowadzenie takiej regulacji prawnej skutkowałoby prawidłową wypłatą przedmiotowej odprawy, a w przypadku dochodzenia roszczeń na drodze sądowej - wyeliminowałoby możliwość wystąpienia rozbieżności.

Działając na podstawie art. 16 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (t.j. Dz. U. z 2001 r. Nr 14, poz. 147 ze zm.) będę zobowiązany Pani Minister za poinformowanie Rzecznika o zajęтым stanowisku.

***Z poważaniem***

Z upoważnienia  
Rzecznika Praw Obywatelskich

*/-/ Stanisław Trociuk*  
Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich